

تاریخ: ۹۸/۱۰/۱۹	باسمه تعالی		
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	اداره آموزش و پرورش ناحیه/شهرستان.....	نام و نام خانوادگی:.....	
ساعت شروع: ۸ صبح	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	شماره کلاس:.....	
تعداد صفحه: ۳	امتحان علوم و فنون ۲ نیمسال اول (دی ماه ۹۸)	پایه دوازدهم انسانی	

بارم	سوال	ردیف										
	تاریخ ادبیات (۲ نمره)											
۰/۷۵	توضیحات زیر کدام شخصیت را معرفی می کند؟ یکی ویژگی شعری از او ذکر کنید. « شاعر وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیت بود. عرصه هنر وی تصنیف ها و ترانه های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش بسیار موثری داشت. »	۱										
۰/۵	چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی موثر بودند؟ (ذکر دو مورد)	۲										
۰/۵	آثار را در ستون «الف» به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون ب دو مورد اضافی است.)	۳										
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">ب</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">الف</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">سروش اصفهانی</td> <td style="text-align: center;">شمس و طغرا</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">میرزا حسن خان بدیع</td> <td style="text-align: center;">خداوند نامه</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">صبای کاشانی</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">محمدباقر میرزا خسروی</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> </table>	ب	الف	سروش اصفهانی	شمس و طغرا	میرزا حسن خان بدیع	خداوند نامه	صبای کاشانی		محمدباقر میرزا خسروی		
ب	الف											
سروش اصفهانی	شمس و طغرا											
میرزا حسن خان بدیع	خداوند نامه											
صبای کاشانی												
محمدباقر میرزا خسروی												
۰/۲۵	کدام یک از شاعران زیر به قصیده سرایی به سبک شاعران خراسانی در دوره بازگشت می پرداختند؟ الف) نشاط اصفهانی ب) مجمر اصفهانی ج) سروش اصفهانی د) فروغی بسطامی	۴										
۰/۵	سبک شناسی (۲ نمره) درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.	۵										
۰/۵	الف) شعر در دوره بیداری عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت ب) دایره واژگانی در دوره بازگشت و بیداری نسبت به آنچه در گذشته بود، گسترش چندانی نیافت.	۶										
۰/۵	از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری..... و یکی از شاخص ترین شاعران این حوزه است.	۶										
۰/۵	یک ضعف تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه که امروزه کاربرد چندانی ندارد، چیست؟	۷										
۰/۵	چرا شاعران دوره بیداری به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر کم توجهی داشتند؟ دو عامل ذکر کنید.	۸										

۲/۵

با توجه به بیت "همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند"
پایه های آوایی وزن شعر و نشانه های هجایی را در جدول زیر قرار دهید.

	پایه های آوایی
	وزن شعر
	نشانه های هجایی

۱

تقطیع مثال های زیر به صورتی که بین کمانک تقسیم شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ توضیح دهید.

شب و روز (U - - U) آهوی دشت (U - UU -)

۱

پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته در آن را مشخص کنید.

پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا ازین دیگر شود آن باخبر

۱

مصوت بلند "ی" در چه صورت همیشه کوتاه و مصوت بلند "و" در چه صورت همیشه بلند تلفظ می شود؟

۰/۵

وزن کدام بیت همسان و وزن کدام ناهمسان است؟

الف) دلم سر به هامون رها می پسندد / سرم بالش از صخره ها می پسندد

ب) از کرده خویش پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی دانم

۲

در بیت های زیر هر یک از قسمت های مشخص شده کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟

الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها

ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را

پ) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد

ت) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام

۱

در بیت زیر آرایه تضمین را بیابید و در باره آن توضیح دهید.

خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش "بوی جوی مولیان آید همی"

۱

با توجه به بیت های زیر به سوال ها پاسخ دهید.

اگر ز خلق ملامت و گرز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم

فرو رفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد

الف) نوع لف و نشر بیت اول را تعیین کنید.

ب) « لف دوم » و « نشر اول » را در بیت دوم مشخص کنید.

۱

بیت زیر کدام آرایه ادبی را نشان می دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید.

حرفی است این که خضر به آب بقا رسید / زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس

۱۷

	<p>۱۸ در کدام یک از بیت های زیر آرایه متناقض نما دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید.</p> <p>الف) من از آن روز که دریند توام آزادم / پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم ب) گفתי به غمم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم</p> <p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)</p> <p>۱۹ با توجه به سروده زیر از دهخدا به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>ای مرغ سحر چو این شب تار / بگذاشت ز سر سیاهکاری * از نفخه روح بخش اسحار / رفت از سر خفتگان خماری بگشود گره ز زلف زرتار / محبوبه نیلگون عماری * یزدان به کمال شد پدیدار / و اهریمن زشت خو حصار یاد آر ز شمع مرده یاد آر</p> <p>الف) شعر را از نظر ویژگی های تاریخی دوره بیداری بررسی کنید.</p> <p>ب) ابیات را در قلمرو ادبی بررسی نماید.</p> <p>۲۰ متن زیر از کتاب "تاریخ بیداری ایرانیان" است، آن را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>« اگرچه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم، در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم، چه آن بزرگمرد از آن یکه اشخاص بود که قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی و بلندی رسید، دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و از خلقت های فوق العاده دانسته و کار های امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کروار اضافه بر دخل بود و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.</p> <p>الف) در دو سطح زبانی و فکری تحلیل کنید. (ذکر دو مورد برای هر سطح)</p> <p>زبانی:</p> <p>فکری:</p>
موفق باشید	جمع بارم ۲۰

باسمه تعالی

دی ماه ۹۸

موسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام

ساعت شروع :

پاسخنامه درس: فنون ۳

پایه: دوازدهم

رشته: انسانی

تاریخ: ۹۸/۱۰/۱۹

پاسخنامه جهت سهولت در تصحیح خدمت همکاران محترم تقدیم می شود. نظر همکاران گرامی صائب است.

۱- عارف قزوینی (۰/۲۵)، شعر او ساده و دور از پیچیدگی است / در شعرش سوز و شور نمایان است که نشان دردمندی و عشق به میهن است. / ذکر یک مورد (۰/۵)				
۲- تاراج کتابخانه های اصفهان / توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان / تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری / ذکر دو مورد				
۳- شمس و طغرا: محمد باقر میرزا خسروی / خداوند نامه: صبای کاشانی				
۴- ج		۵- درست / نادرست		
۶- توجه به مردم * لاهوتی یا فرخی یزدی				
۷- حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده				
۸- صرفا به محتوی گرایش داشتند / تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند / ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند (ذکر دو مورد)				
۹-				
پایه های آوایی	هم مت ط ل	بز با ط ن	پی را ن س	حر خیز
	زی را ک ی	کی را ز د	عا لم ط ل	بی دند
وزن شعر	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستف
نشانه های هجایی	UU - -	UU - -	UU - -	--
۱۰- تغییر کمیت مصوت ها بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه / تغییر کمیت مصوت ها کوتاه تلفظ کرد مصوت بلند				
۱۱- صفحه ۵۳ کتاب				
۱۲- مصوت «ی» در کلماتی مثل بیا، سیاست واژه هایی از این قبیل همواره کوتاه و مصوت «و» در کلمات تک هجایی مثل بو، رو همیشه بلند است.				
۱۳- الف: همسان ب: ناهمسان				
۱۴- الف: مراعات نظیر ب: تلمیح پ: لف و نشر ت: تضاد				

۱۵- بوی جوی مولیان آید همی تضمین مصرعی از رودکی

۱۶- مشوش / بررفت ، به ماهی نم خون

۱۷- تلمیح به داستان خضر و آب حیات و توضیح مختصر در باره آن

۱۸- الف / در بند تو آزادم / گرفتار و آزاد بودن هم زمان در زبان محال است.

۱۹- الف) معرف شعر سیاسی دوره بیداری است / اشاره به فضای سیاسی و اجتماعی زمان و انتقاد از آن / آزادی خواهی / نقد استبداد یا مفاهیمی شبیه آن (ذکر دو مورد کافی است) ب: ذکر کنایه / استعاره / پایبندی به عروض سنتی / توجه کمتر به آرایه ها و استفاده از شعر برای مقاصد خود / نظر همکار گرامی (ذکر دو مورد)

۲۰- زبانی: ساده و روان - پرهیز از ترکیبات و عبارات زبانی - به کار نبردن ترکیبات ناآشنای عربی - (ذکر دو مورد)
فکری: نوگرایی و تجدد خواهی - تاثیر امیر نظام در بیداری ایرانیان و حرکت آنان در مسیر پیشرفت -